

паэзія

паз
иэзія

Віктар Сылінко

...Схаваны шлях у цемені бароў.
І съпіць матыль пад пахаю ў вятраў.....

Кветкі ў разорах...

З кнігі “Арахна”

Яно

Ёсьць нешта пэўнае. Ня тое каб цвярдзей
За цела, і ня тое каб цяплей
За пер’е на грудзях птушыных...
Трава найменьне мае – канюшына,
Хлеб з крамы – на тваім стале.
Ёсьць нешта пэўнае. Але, але, але...
Стайць яно, жыве ля съцен каменных,
Ля хат, дзе пахкае смалістасе бярвеные.
І – нам чужы, ды ўсё ж – ёсьць далягляд.
А цені, нашы ранішняя цені
Пад нізкім сонцам падаюць назад.
Вось гэты стукат ног, вось гэты крок,
Вось пошум дрэў, ля цёмнае будоўлі,
І плод, што ветрам скінуты да ног –

Бы водгук на тваё нямое слова,
 Ў прастору кінутае. О, як ты хацеў,
 Каб зеляніна не зъялятала з дрэў,
 I каб жывое нам заўжды было суседам!
 Каня па съцежцы ўзболаткам вячэрнім
 Заводзіць дзед. Гаворыць нешта мне,
 Гнядога рассупоніў. На ілбе
 Каня – крывавіць ранка, у двары
 Шуміць і кліча з дзедам нас бяседа.
 I ад сякеры сълед у клёна на кары.

...Прыходзіць госьць. Цвік забівае ў съценку
 I вешае свой плашч. I краплю ловіць зренка.
 I дождж ідзе.

...I весніць рып, і ўсё карэнъне груш –
 Яны зъвяртаюцца да нас. Чаму ж, чаму ж
 Нічога адказаць яшчэ ня можам,
 Пакуль ня ляжам ім суседам новым?
 Да беспрадметнасці імкненъне душ –
 Вось тое, вось яно, чаго ўнікае Слова.

Каб паўзу затрымаць, мы доўжым гук.
 Xто палюбіў – той не разьніме рук.
 I малако ў біданах на калёсах
 Там, унутры, гайдаетца...

А плуг
 Да вываратня мкне, і ўжо з нябёсаў
 Нам месяц съвеціць, і трава,
 Як родная, глядзіць з адхону ў росах
 На кветкі стылышы... На посах.
 Каб паўзу затрымаць, мы доўжым гук!
 Мы доўжым гук – і лічым сэрца стук.
 I ў гэта ўсё ўплятаюцца разводдзі,
 I засухі, платы, двары, стагоддзі,
 А мы з пустых не выпускаем рук
 Яго,
 А мы ўсё доўжым, доўжым, доўжым гук,
 Бы зараз прыйдзе і збудуе дом
 Яно –
 Для нас – жывых,
 для нас – і моцных, і нямоглых.

2005

* * *

Прылюдная споведзь стамляе.
 Прымна пачуць

Над сабой шапаценьне лістоты,
 Грушкі, ветрам сарванай, удар аб зямлю,
 Брэх адзінокі
 Сабакі
 У полі бязлюдным.
 А ты
 У адказ прамаўчы.
 Хоць бы раз
 Не рабіся падсудным!
 Хоць бы раз
 У адказ на «люблю».

2002

* * *

Жоўтагаловы поплаў
 быццам
 твая беза-
 бароннасьць (вось так пераносіш слова
 з радка на радок нібы працягваеш
 пад лязом гільяціны танюткі дзяячы волас (доўгі і –
 дачакаўшыся промня сонца разгледзіш: жоўты
 (у сэнсе колеру а не дзымухаўцавага пылу на лязе
 касы таго хто адпечатку заўжды мае рацыю
 кладучы ў сваю пасъцель сълед аднакрылай вароны
 на чорным кавалку глебы і зьберажоны
 пах матчынага агню)))
 дык вось твая беза-
 бароннасьць – не зброя супраць мяне твае рукі не
 пастка
 тут на дне высаходзі студні дзе пералічвае
 бетонныя кольцы побач са мною чмель
 а я – наяве і ў сънне –
 уадначас трymаю на руках зямлю двух берагоў
 у цёмнай вадзе пяску я быццам плод
 на яблыневым голілі цяжкі
 па-над асфальтам чакаючы падарожных якіх няма
 і вось твая беза-
 бароннасьць пытаецца : ці не пара
 выйсьці з дзяцінства і зьберагчы кветкі першы ў малот
 апалае семя не баяцца касы?
 і ня помніць што
 кветкі ў гародчыку перад тым як пераходзіць
 у мой верш заўжды атрасаюць з карэнья
 жыццяцяйны глей

2002

* * *

...Але ёсьць іншае, чаму служылі мы,
 Пакуль не збудаваліся дамы,
 Пакуль, бы кветка, расьцвіло дзіця,
 Аб чым кажу цяпер – пасъля? пасъля?
 I не шукайце ў голасе майм
 Хоць ноты шкадавання – горкі дым
 Былых агнёў, растаў, даўно ачах,
 Ад вогнішчаў, што паляцца ў вачах,
 Ад вогнішчаў, што паляцца ў грудзях,
 Але пасъля не пакідаюць – прах.
 Ад доўгіх вей, ад твараў, што пазнаў, —
 Бы хто цябе паклікаў, бы пазваў, —
 Цяпер адно: ляжыць халодны лёд
 На вёснах тых – і ён, нібы прыгнёт,
 Iх беражэ для вымаўленых слоў,
 Для паламаных ды іржавых кайданоў,
 Для вуснаў тых, што цалаваць гатоў
 Калісьці быў! Цяпер я праміну,
 Я абліну сустрэтую вясну,
 А як працягнецца рука ў маю руку,
 А як зъляціць каштан, пад ногі ў пух,
 Пад ногі ў пух таполевы?! У адным
 Імгненіні злучыць поры года дым,
 Які заўжды – і толькі – аб адным.
 Ды непадзельны я заўжды ў сабе самім.

2004

Кветкі ў разорах

Дажджавыя чэрви
 выпаўзаюць з глыбінь, смаўжы
 падпаўзаюць бліжэй.
 Гэта кветкі ляжаць у разорах,
 жоўтыя, чырвоныя кветкі.

Mica, ад якой падымаецца пара.
 Нарэзаны лустамі хлеб, цыбуліна,
 Gronka кропу, на паперцы
 драбочкі солі. На траціну напоўнены
 чаркі
 чырвонай наліўкай.
 На пліце, дзе літары й лічбы
 (прозвішча, даты жыцьця),
 кімсьці кінутай на зямлю,
 ўсё гэта.

І не чуваць, не чуваць крыніцы,
але блізка яна, тут.
На кладцы, зламанай
пасярэдзіне кімсьці, я
схіляўся заўчора, зачэрпваў
і піў, і не казаў нікому, што
смаўжы, смаўжы падпаўзаюць
бліжэй, што дажджавыя
чэрві выпаўзаюць з глыбіняў,
бо ў разорах – кветкі,
жоўтыя, чырвоныя кветкі,
заараныя сёньня,
ляжаць.

2005

* * *

Кармі з нажа бязрукага – ды так,
Каб не параніў вуснаў, асыярожна,
Кармі з нажа яго – каб можна
Было адчуць сапраўдны мяса смак
Таму, хто ўжо ня можа паляваць,
Таму, хто больш ня хоча забіваць.
...Хто не адчуе смаку пораху. Куркоў
Сталёвы ляск – ім не пачуты будзе,
Кароткі стрэл – ні ў верасень, ні ў студзень
У чарагах ня збудзіць рыбакоў.
Дзівосных пёрын фарбы – апішы
Сыляпому, за руку яго трymайся,
Са стромы побач з ім – ідзі, спускайся,
Я птушку бачу! – бачачы лаўжы,
Сасоннік шэры – ты яму скажы.
Ды мне – глядзі мне ў твар. Мой

каляндар

Ня мае месяцаў – асьлеплых ці відушчых,
Ўсясільных ці бясьсільных. Зараз мусіш
Адно паслухаць. Ты – зірні мне ў твар.

2005

* * *

Усё, што за вачнішамі – па-за –
Глядзі, глядзі... Стаяць смарагды яблынь,
Густыя цені ў марыве... Між намі
Дрыжыць мяжа... Тут веі. Тут ня звязане

Твая рука й плячо. Хусьцінка і рукаў
Ёсьць не адзеньне, слухай, будзем разам.

Што ёсьць яны? – а покрыва зъмярканьня.
Прываблівала тое, што пасъля
Падробкай таннаю падасца, адмысловым
Падманам – шчырасьцю агучанае слова?
О не! I тое, чым жыве душа...
Не, лепиш засташа тут. Ня трэба заўтра.
Трымайцеся пры нас, смарагды яблынь.
Дрыжы, пульсуй, мяжа.

2005

Пытаныні ў адказ на запыт

Абвугленыя слова трэба вам
Аплочваць вексель – на які душа
Закладзена? Але пры чым тут я?
Шукаецце напіцца ручая
Ці каб з нажа змыць кроў?

Схаваны шлях у цемені бароў.
І съпіць матыль пад пахаю ў вятроў.

2005

